

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-4-171
Karar Sayısı : 09-54/1320-M
Karar Tarihi : 11.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Bekir KOCABAŞ, Recep GÜNDÜZ

C. KARŞI TARAF : Reysaş Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş.
Abdurrahmangazi Mh. Elmas Cd. No:6 Samandra
Sancaktepe/İstanbul

20 D. DOSYA KONUSU: 16.9.2009 tarih ve 09-42/1085-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülmekte olan önaraştırma safhasında Reysaş Taşıt Muayene İstasyonları İşletim A.Ş. (Reysaş)'nin yerinde incelemeyi geciktirip zorlaştırılması.

E. DOSYA EVRELERİ: Dosya konusu olay çerçevesinde düzenlenen 10.11.2009 tarih ve 2009-4-171/BN-09-BK sayılı İlk İnceleme Raporu aynı tarih ve REK.0.08.00.00-110/402 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-54 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

30 F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Bilgi Notu'nda, söz konusu teşebbüse 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi kapsamında idari para cezası uygulanması gerektiği görüşüne yer verilmiştir.

G. YERİNDE İNCELEME ESNASINDA YAŞANAN GELİŞMELER

Dosya mevcudu bilgilere göre olay aşağıdaki şekilde gelişmiştir:

40 Görevli Raportörlerce ilgili önaraştırma çerçevesinde 6.11.2009 tarihinde saat 10.30 sularında muhatap şirketin yine yukarıda belirtilen adresine gidilmiş, Yetki Belgeleri ile Rekabet Kurumu kimlik kartları ibraz edilerek 4054 sayılı Kanun'un yasaklamaları ile 14. ve 15. maddelerinin Kurum Uzmanlarına verdiği yetkiler ve aynı Kanun'un 16. ve 17. maddelerinde düzenlenen para cezaları hakkında bilgi edinilmesi sağlandıktan sonra Şirket Yetkilisi Yalçın SUMAK ile Mali İşler Müdürü Güven AKTAŞ ile Finans Müdürü Kamil UYSAL'ın da katılımıyla bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda önaraştırma kapsamında gerekli ön bilgiler alındıktan sonra şirkette ve ilgisi nedeniyle Şirket Yönetim Kurulu Başkanı Durmuş DÖVEN'in odasında yerinde

inceleme yapılacağı Raportörler tarafından belirtilmiştir. Muhatap taraflar gerekli yerlerde inceleme yapılabileceğini, bununla birlikte Yönetim Kurulu Başkanı Durmuş DÖVEN'in şirket dışında olduğunu, odasının şifreli kilitli olduğunu, şifresinin ise sadece kendisinde ve korumasında bulunduğunu ifade etmişlerdir.

50 Bunun üzerine öncelikle Şirket Yetkilisi Yalçın SUMAK'ın odasında yerinde inceleme yapılmak istenmiştir. Ancak toplantı esnasında Yalçın SUMAK bir ara dışarıya çıkmış, şirket çalışanları ile birlikte şirket binasında aranmasına rağmen, kendisine ve taşınabilir bilgisayarına on – on beş dakika süresince ulaşılması mümkün olmamıştır. Bu süre sonunda taşınabilir bilgisayarla birlikte gelen Yalçın SUMAK, bilgisayarında Raportörlere teslim edilmek üzere çıktı almaya çalışırken teknik bir sorun yaşadığını ve bu sorunun giderilmesi amacıyla incelenmesi mevzu bahis olan bilgisayarı şirketin bilgi işlem servisine götürdüğünü belirtmiştir. Söz konusu durumun Raportörlerin bilgisi dışında gerçekleşmesi, belirtilen süre içinde Yalçın SUMAK'a ulaşamaması ve bu süreçte bizzat Raportörlerce daha önce bir ara açık olduğu görülen Durmuş DÖVEN'in odasının kapatılmış olduğunun görülmesi üzerine, Durmuş DÖVEN'in 60 sekreterine söz konusu şahsın odasında da yerinde inceleme yapılacağı belirtilmiş ve şahsın gelmemesi halinde odasının yetkili kişilerce açılması ve bir şirket yetkilisi gözetiminde odada yerinde inceleme yapılması talebi iletilmiştir. İlgili şahsın kısa sürede teşebbüse geleceğinin bizzat sekreteri tarafından beyan edilmesi üzerine Raportörler tarafından kendisinin gelmesinin bekleneceği ve ardından yerinde incelemeye geçileceği belirtilmiştir.

Durmuş DÖVEN'in şirkete gelmesi üzerine kendisi şifresini girerek odasını açmış bu süreçte Raportörler tarafından kendisine Yetki Belgeleri gösterilerek 4054 sayılı Kanun hükümleri hakkında ve yerinde incelemenin usulüne ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur. Durmuş DÖVEN ise, savcılık kararı bulunmaksızın bir çalışma ofisine 70 girilemeyeceğini, Rekabet Kurulu Yeki Belgeleri'nin bu kapsamda bir inceleme için yeterli olmadığını iddia etmiştir. Açıklamalarla tatmin olmayan ve sınırlı tavırları gözlenen mezkûr şahıs müteakiben, odasında özel eşyalarının veya özel hayatıyla ilgili hususların bulunabileceğini belirtirken, "İçeride belki benim özel eşyalarım var, belki sevgilim var, belki silahım var! Siz nasıl girip benim odamda inceleme yapmak isteyebilirsiniz?" şeklinde ifadeler kullanmıştır. Bunun da ötesinde DÖVEN, toplu tabanca olarak tabir edilen ve içinin dolu olduğu Raportörlerce görülen tabancasını çekmecesinden fevri tavırlarla çıkararak karşısında raportörlerin bulunduğu masaya koymuş ve "İnceleme yaparak neyi bulacaksınız, bunu mu?" diyerek tabancasını işaret etmiştir.

80 Yaşanan gelişmeler üzerine, Raportörlerce 4054 sayılı Kanun'un ve bu kapsamda çıkarılan Yetki Belgeleri'nin Raportörlere, Sulh Ceza Hâkimi Kararı ile inceleme yapılması da dâhil olmak üzere tanıdığı görev ve hakların Durmuş DÖVEN'e tekrar izah edilmesi üzerine muhatap yerinde inceleme yapılmasına yaklaşık 30-35 dakikalık kayda değer bir gecikmenin ve zorlaştırmanın ardından ikna olmuştur. Daha sonra ise bir yandan incelemelerde bulunan Raportörlerin yerinde incelemeyi gerçekleştirdiklerini kanıtlamak gerekçesiyle fotoğrafları çekilmiş, öte yandan da Durmuş DÖVEN'in yerinde incelemenin sıhhatini etkilemeye yönelik söylemleri devam etmiştir. Bu bağlamda anılan şahıs, kendisinin 5000 kişiye istihdam

90 sağladığını, Ali BABACAN'ın dahi bir zamanlar kendi şirketinde müdürlük yaptığını, kendisinin Başbakan'a danışmanlık yaptığını, bu inceleme karşısında kendisinin de sırtını dayayabileceği birilerinin olduğunu beyan etmiştir. Ayrıca inceleme esnasında Raportörlere Sanayi ve Ticaret Bakanı'nı ve Rekabet Kurumu Başkanı'nı arayarak Raportörleri şikâyet edeceğini belirtmiştir.

Raportörler tarafından yaşananların aynen tutanağa geçirileceğinin, Durmuş DÖVEN'e ve şirket yetkililerine belirtilmesi üzerine, anılan şahıs söz konusu hususların bulunduğu bir tutanağı hiçbir surette imzalamayacağını ve hatta hukuka aykırı olduğunu iddia ettiği yerinde incelemeye ilişkin olarak savcılığa suç duyurusunda bulunacağını ifade ettikten sonra şirketi terk etmiştir. Ardından Raportörlerce sadece yerinde incelemenin geciktirildiğini esas alan İlk Tutanak şirkette tanzim edilerek şirket yetkililerinin imzasına bağlanmıştır. Yerinde inceleme tamamlanmasının ardından ise yerinde incelemeler sırasında devlet memuruna karşı hukuka aykırı, tasvip edilemeyecek ve yerinde incelemeyi zorlaştıran mahiyette davranışları da içeren İkinci Tutanak kaleme alınmıştır.

H. DEĞERLENDİRME

4054 sayılı Kanun'un "İdari Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yerinde incelemenin engellenmesi ve zorlaştırılması hallerinde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerine veya bu birliklerin üyelerine eylemden bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmaz ise karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin binde beşi oranında idari para cezası verileceği düzenlenmiştir. Aynı fıkranın devamında ise, bu esasa göre verilecek cezanın 11.200 TL'den az olamayacağı hükme bağlanmıştır. Kanun'un "Nisbi İdari Para Cezası" başlığını taşıyan 17. maddesinin birinci fıkrasında ise yerinde incelemenin engellenmesi veya zorlaştırılması hallerinde Kurul'un teşebbüs ve teşebbüs birliklerine her gün için, ilgili teşebbüsler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan, bunun hesaplanması mümkün olmazsa karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin onbinde beşi oranında idarî para cezası vereceği düzenlenmiştir.

120 Dosya mevcudu bilgilerden, Reysaş yetkililerinin Raportörlere karşı tavır ve davranışlarının 4054 sayılı Kanun'un 16. ve 17. maddelerinde yasaklanmış olan "yerinde incelemenin zorlaştırılması" niteliğini taşıdığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte, tüm zorluklara rağmen Raportörlerce yerinde incelemenin yapılmış olması nedeniyle ilgili teşebbüse şu aşamada Kanun'un 17. maddesi kapsamında "nisbi idari para cezası"nın uygulanmasına gerek bulunmadığı; ancak Kanun'un 16. maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezasının uygulanmasının gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

130 Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre; görevli Raportörler tarafından yerinde inceleme yapılmasını geciktirmesi ve zorlaştırması sebebiyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesi uyarınca Reysaş Taşıt Muayene

09-54/1320-M

İstasyonları İşletim A.Ş.'ye 2008 mali yıl sonunda oluşan gayri safi gelirinin %0,5'i oranında idari para cezası verilmesi gerekmele birlikte, bu miktarın yine aynı maddede öngörülen asgari ceza tutarı olan 11.200 TL'den az olma nedeniyle asgari ceza olan 11.200 TL idari para cezası verilmesine, yetkili Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmak üzere Başkanlığın görevlendirilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Başkan V.
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Mehmet Akif ERSİN Doç. Dr. Mustafa ATEŞ İsmail Hakkı KARAKELLE

Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY Murat ÇETİNKAYA Reşit GÜRPINAR